

Гулистан
Университети

Ижтимоий-иктисодиёт
факультети
“Иктиносидиёт” кафедраси
кат. ўқ. Аллаёрова М.К.

**Мавзу: Миллий
иктисодиёт ва уни
тавсифловчи асосий
кўрсаткичлар**

Режа:

- Миллий иқтисодиёт ва уни амал қилишини таъминловчи омиллар.
- Миллий иқтисодиётнинг асосий макроиқтисодий кўрсаткичлари.

Миллат тушунчасига унинг иқтисодий атамаси изоҳини бериб ўтиш зарур

Иқтисодий
муносабатлар йи-
финдиси;

Ҳудуд,
гурӯҳ-лар;

Иқтисодий
муносабатларнин
г функционал
соҳаси

Тармоқ
жихатларин
и ўрга-нувчи
фан соҳаси.

Р. Бар эса иқтисодий жиҳатдан миллат тушунчасига янада мураккаблироқ таъриф берган, яъни миллатнинг иқтисодий концепциясини беради;

- ❖ а) аввало бу ўз табиатига кўра, ўзининг келиб чиқишига кўра, ўз характерига кўра ва фаолият шароитлариға кўра фарқланувчи фаолият маркази;
- ❖ б) миллат бу - кучлар марказидир, унинг таъсири географик ва қиёсий макон доирасидан келиб чиқади;
- ❖ в) миллат иқтисодий сиёсий ва маънавий сабабларга кўра имтиёз берувчи бирдамлик марказидир.

Миллий иқтисодиётга таъсир этувчи омиллар икки грухга бўлинади:

ТАШКИ

ИЧКИ

Ташқи демографик омилларга у ёки бу мамлакатнинг

- а) ишсизлик ҳавфини келтириб чиқарувчи ишчи кучи миграцияси оқимини ўзгариши ёки аксинча;
- б) мамлакатнинг тўлов баланси структурасини яхшилаш мисол бўла олади.

Ички омилларга фаолиятига қўйидагилар киради:

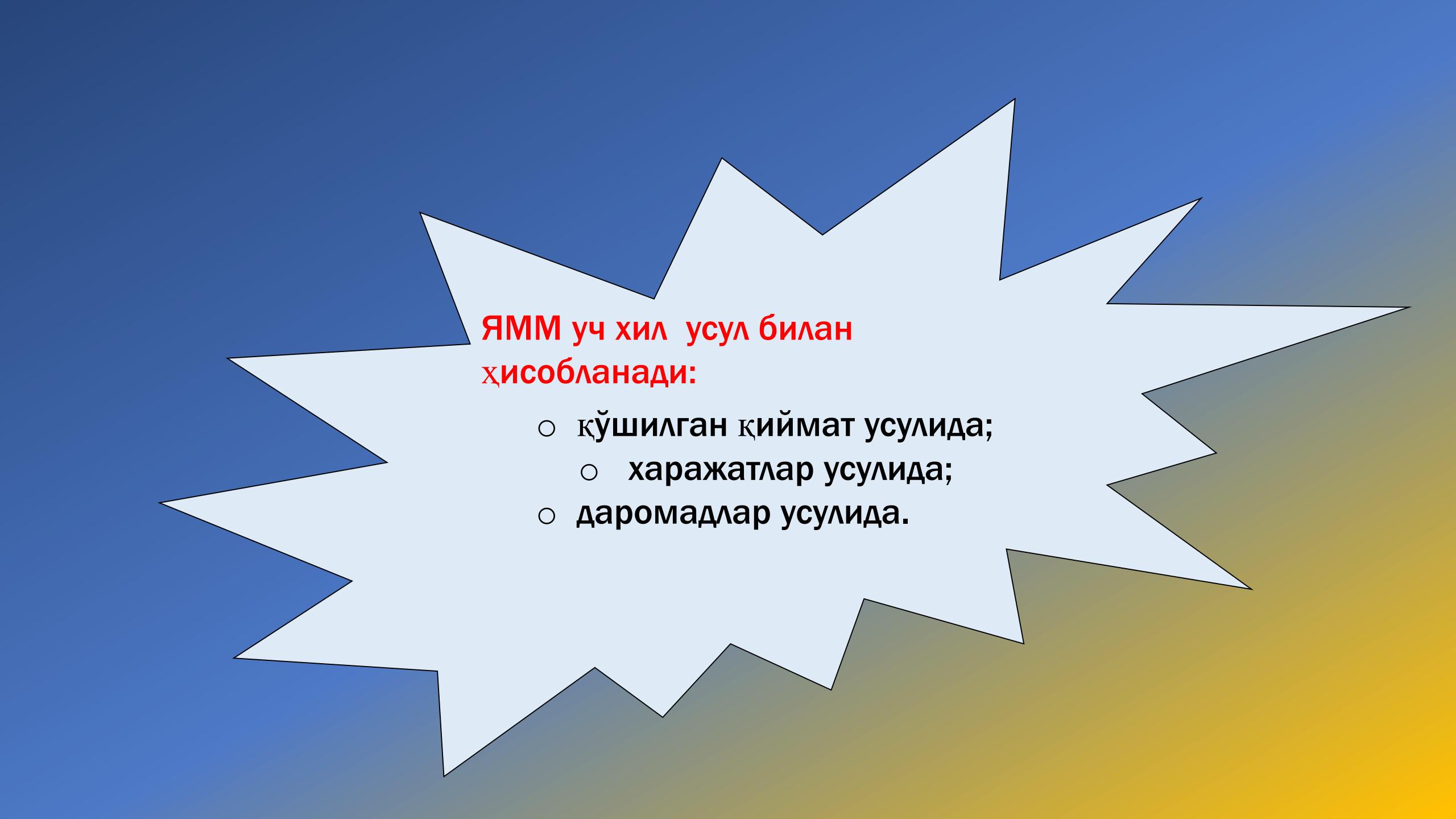
1. Миллий иқтисодий фаолият агентлари, яъни алоҳида шахслар, гурӯҳлар ва давлат.
2. Бу фаолиятнинг ташкил этиш шакллари.
3. Мамлакат миқёсида ва доирасида иқтисодий фаолиятни таҳлил қилиш имконини берувчи омиллар.

**Ишлаб чықарышни
ривожлантириш учун күйидаги
саволларга
жавоб олишимиз керак:**

**Нимани
ишлаб
чиқарыш
керак?**

**Қандай
ишлаб
чиқарыш
керак?**

**Қанча ишлаб
чиқарыш
керак?**

**ЯММ уч хил усул билан
хисобланади:**

- қүшилган қиймат усулида;
- харажатлар усулида;
- даромадлар усулида.

ЯММни харажатлар бўйича хисоблаш:

$$Y=C+I+G+X$$

Бунда: Y-товарларни сотиб олиш учун кетган харажатлар;
C- шахсий истеъмол харажатлари;
I-бизнеснинг инвестиция харажатлари;
G-товар ва хизматларни давлат томонидан сотиб олиниши;
 X_n -соф экспорт. (экспорт-импорт)

ЯММни даромадлар усул бўйича ҳисоблаш.

$$Y = CCA + W + I_N + R + I_K + P$$

Бунда: CCA-истеъмол қилинган капитал ҳажми;

W-ёлланма ишчиларнинг иш ҳақи;

I_t -бизнесга бевосита солиқлар;

R-ижара тўлови;

I_k -% ставкаси-хусусий бизнес бўйича, бундан давлат мустасно;

P-режалаштирилаётган-корпорациялар даромади

**Эътибордингиз учун
раҳмат**

